

**Školní vzdělávací program pro školní družinu
Základní školy Zlín, Okružní 4685,
příspěvkové organizace**

Obsah:

1. Identifikační údaje	3
2. Charakteristika zařízení	4
3. Konkrétní cíle vzdělávání	4
4. Délka a časový plán vzdělávání	6
5. Formy vzdělávání	8
6. Obsah vzdělávání	8
7. Podmínky vzdělávání žáků se SVP	12
8. Podmínky pro přijímání žáků, průběhu a ukončení vzdělávání	13
9. Popis materiálních podmínek	13
10. Popis personálních podmínek	13
11. Popis ekonomických podmínek	13
12. Popis podmínek bezpečnosti práce a ochrany zdraví	14
13. Spolupráce s rodiči	14
Přílohy	

1. Identifikační údaje

název školy: Základní škola Zlín, Okružní 4685, příspěvková organizace
adresa školy: Okružní 4685, 760 05 Zlín
jméno ředitele: Mgr. Ivana Rejzková
Kontakty : telefon: 577 112 361
e-mail zsokruzni@.cz
www: www.zsokruzni.cz
IČ: 46307745
IZO školní družiny: 118 500 317

Platnost dokumentu: 1. 9. 2010
Aktualizace: 1. 9. 2023
Zpracovala: Irena Důbravová, vedoucí vychovatelka

podpis ředitele

razítko školy

2. Charakteristika zařízení

Školní družina je součástí školy. Kapacita školní družiny (dále ŠD) je 240 žáků.

Školní družina je školské zařízení pro zájmovou činnost, jejímž základním prostředkem činnosti je hra založená na zážitku účastníků, která obohacuje poznání dětí, rozšiřuje vědomosti, dovednosti a navozuje kladné emoce, žákům zabezpečuje odpočinek, relaxaci a zajímavé využití volného času. ŠD pravidelně navštěvují přednostně žáci 1., 2., 3. a 4. tříd. Nepravidelné činnosti ŠD se účastní i žáci 1. a 2. stupně, (příležitostná spolupráce s žáky 2. stupně). Mimo pravidelnou každodenní činnost nabízíme žákům činnosti vedoucí k prohlubování zájmů a nadání žáků.

3. Konkrétní cíle vzdělávání

- osvojujeme si a dodržujeme pravidla slušného chování
- prohlubujeme návyky sebeobsluhy
- rozvíjíme dovednosti důležité pro život ve společnosti, prostřednictvím aktivit výchovy mimo vyučování, vybavujeme žáky žádoucími vědomostmi, dovednostmi a postoji
- pomocí deskových her a aktivitami spojenými se sportem odvádíme žáky z virtuální reality
- posilujeme osobnost každého jedince, učíme se žít s ostatními, spolupracovat a tolerovat individualitu ostatních
- čelíme a předcházíme sociálně patologickým jevům ohrožujícím žáky a vybavujeme je vědomostmi, dovednostmi a postoji pomáhajícími odolávat nástrahám společnosti
- nenásilně začleňujeme žáky s podpůrnými opatřeními do kolektivu
- upevňujeme hygienické návyky a návyky správného stolování
- podněcujeme žáky k tvořivému myšlení, logickému uvažování, k řešení problémů
- vedeme žáky k všestranné a účinné komunikaci
- rozšiřujeme slovní zásobu
- utváříme pracovní návyky
- rozvíjíme u žáků schopnost spolupracovat a respektovat práci a úspěchy vlastní i druhých
- připravujeme žáky k tomu, aby se projevovali jako svobodné a zodpovědné osobnosti, uplatňovali svá práva a naplňovali své povinnosti
- vytváříme u žáků potřebu projevovat pozitivní city v chování, jednání a v prožívání životních situací, vnímavost a citlivé vztahy k lidem, svému prostředí i k přírodě
- vedeme žáky k aktivnímu rozvoji a ochraně svého fyzického a psychického zdraví
- vedeme žáky k toleranci, ohleduplnosti, pomoci – děti z Ukrajiny
- spolupracujeme s třídní učitelkou žáků, školním psychologem, výchovnou poradkyní, s rodiči a zlepšujeme vztahy mezi školou a rodinou
- rozvíjíme pocity tělesné a duševní pohody tzv. wellbeing

➤ Průřezová témata

▪ *Osobnostní a sociální výchova*

OSV je prožitková oblast, práce se skupinou žáků (oddělení ŠD či kroužku)

Cílem je respektovat názory jedinců, skupina má svůj vnitřní život.

Důležitým úkolem je potřeba uvědomovat si, co jsme prožili a co nám utkvělo v mysli.

▪ *Multikulturní výchova*

- kulturní dědictví, tradice a zvyky
- lidské vztahy
- etnický původ

- **Environmentální výchova**

- rozeznávat a všimnout si změn v přírodě
- umět rozlišovat činnosti, které ovlivňují životní prostředí
- pečovat o životní prostředí, starat se o rostliny, zvířata, ptáky,
- dbát o pořádek – třídit odpad, plasty, papír
- uvědomovat si význam životního prostředí pro člověka
- přibližovat dětem, že odpad může sloužit k dalšímu zpracování

- **Mediální výchova**

- čtení a vnímání mediálních sdělení
- vnímání autora mediálních sdělení
- pravidelné besedy ve školní knihovně
- vliv médií na společnost

➤ **Klíčové kompetence**

Dlouhodobý proces, souhrn vědomostí, dovedností, schopností a postojů, které děti získávají v průběhu několikaleté docházky do školní družiny. Budou se prolínat všemi činnostmi zájmového vzdělávání.

- **Kompetence k učení**

- učí se s chutí, práci dokončí, klade si otázky, hledá na ně odpověď, získané vědomosti dává do souvislostí, uplatňuje je v praktických situacích a dalším učení.

- **Kompetence k řešení problému**

- všímá si dění okolo, snaží se řešit situace, při jejich řešení užívá logické, matematické, empirické postupy, chápe, že vyhýbání se řešení problému nevede k cíli. Započaté činnosti dokončuje.

- **Komunikativní kompetence**

- ovládá řeč, vyjadřuje sdělení, myšlenky, otázky, odpovědi vhodně formulovanými větami, komunikuje bez ostychu s vrstevníky i dospělými, kultivovaně.

- **Sociální a interpersonální kompetence**

- samostatně rozhoduje o svých činnostech, uvědomuje si, že za ně odpovídá a nese důsledky, projevuje ohleduplnost, citlivost, rozpozná nevhodné chování, nespravedlnost, agresivitu, šikanu, spolupracuje ve skupině, dokáže se prosadit i podřídit – přijmout kompromis, respektuje jiné, je tolerantní k odlišnostem mezi lidmi.

- **Činnostní a občanské kompetence**

- učí se plánovat, organizovat, řídit a hodnotit, odhaduje rizika svých nápadů, odpovědně přistupuje k úkolům a povinnostem, uvědomuje si práva svá i druhých, chová se odpovědně s ohledem na zdravé a bezpečné prostředí (přírodní i společenské), dbá na své osobní zdraví i zdraví druhých.

- **Kompetence k trávení volného času**

- orientuje se v možnostech smysluplného trávení volného času, umí vhodně relaxovat, umí si vybrat zájmové činnosti dle vlastních dispozic, rozvíjí své zájmy v organizovaných skupinách i

individuálních činnostech, dokáže odmítnout nevhodnou nabídku volného času, vede k seberealizaci, rozvíjí nadání, vytváří si návyky pro udržení zdravého životního stylu, vede ke kompenzaci stresu.

4. Délka a časový plán

Vzdělávání probíhá v průběhu školního vyučování.

➤ **Provozní doba ŠD**

od 6.00 do 7.45 a od 11.40 do 17.00

➤ **Ranní družina**

od 6.00 do 7.45 je zaměřena na indiv. činnosti dle výběru žáků, klidové společenské hry, rozhovory, společnou četbu a ranní rozcvičku formou pohybových her, společný zpěv.

➤ **Po ukončení vyučování**

v 11.40 nebo 12.35 následuje sebeobslužná činnost, stravování a činnost odpočinková.

Od 13 do 14.30 se věnujeme zájmové činnosti, rekreační činnosti při pobytu venku na školní zahradě nebo školním hřišti, následuje opět sebeobslužná a odpočinková činnost.

Příprava na vyučování probíhá formou didaktických her.

Příležitostně navštěvují jednotlivá oddělení školní knihovnu a tělocvičnu.

➤ **Individuální zájmová činnost** probíhá dle nabídky a rozvrhu od 15 do 17hodin 1x týdně. Příležitostně činnosti probíhají dle plánu v odpoledních hodinách. viz. příloha.

➤ **Konečná družina**

Žáci, kteří se neúčastní individuální zájmové činnosti se schází v konečné družině, a to od 16 do 17 hodin.

5. Formy vzdělávání

➤ **Příležitostné:**

V

ánoční muzicírování, tvoření, slavnosti, sportovní dny, akce pro rodiče a žáky, sběr kaštanů

➤ **Pravidelné:**

komunitní kruhy, hry, besedy, soutěže, projekty, každodenní spolupráce s rodiči, pobyt venku, zájmová činnost, kroužky, individuální zájmová činnost

▪ **Zájmové činnosti ŠD:**

Společenskovědní činnost, sportovní činnost, esteticko-výchovná činnost, přírodovědná činnost

Podle zájmu žáků a personálního obsazení ŠD každoročně nabízíme a zajišťujeme vedení zájmových kroužků, např.

- Výtvarný
- Keramický – keramická dílna je vybavena pecí a hrnčířským kruhem
- Ruční práce – šití, šperkování, háčkování

- Sportovní - sportovní hry, ping pong, fotbal, florbal, turistika
 - Přírodovědný
 - Dramatický
 - Kuchařský
 - Hudební
- **Osvětová činnost:** rady a informace směřující k prevenci sociálně patologických jevů, i k různým oblastem zájmové činnosti.
 - **Individuální činnost:** rozvíjení nadání žáků, práce s talentovanými jedinci a žáky s podpůrnými opatřeními

Činnosti plánujeme s ohledem na věk, roční období, skladbu žáků v oddělení, aktuální situaci apod.

6. Obsah vzdělávání

➤ Člověk a jeho svět

1. ROČNÍK

1. Místo, kde žijeme

Žák

- popíše cestu do školy a zpět
- pozná název školy
- uvede jméno pí. vychovatelky a pí. ředitelky
- chová se ukázněně ve ŠD i mimo ni
- rozlišuje nežádoucí projevy chování
- udržuje pořádek ve svých věcech, připraví si pomůcky, uspořádá si pracovní místo
- určí dopravní prostředky

2. Lidé kolem nás

Žák

- požádá o pomoc v případě potřeby
- rozlišuje vztahy v rodině
- vypráví o svém domově
- chová se obezřetně při setkání s neznámým jedincem
- rozlišuje povolání a pracovní činnosti

3. Lidé a čas

Žák

- vyjmenuje roční období

- orientuje se v čase – rok, měsíc, týden, den, hodina
- vyjmenuje dny v týdnu
- charakterizuje roční období
- časově zařadí Vánoce, Velikonoce
- seznamuje se s vánočními a velikonočními zvyky a tradicemi

4. Rozmanitost přírody

Žák

- pozoruje, porovnává změny v přírodě, popíše je
- rozeznává a třídí přírodniny

5. Člověk a jeho zdraví

Žák

- pojmenuje části lidského těla
- dodržuje základní hygienické návyky

2. ROČNÍK

1. Místo, kde žijeme

Žák

- chová se podle pravidel slušného chování
- požádá o pomoc a poděkuje
- přechází správně vozovku
- dodržuje základní pravidla pro chodce
- popíše místo svého bydliště a okolí školy, rozliší nebezpečí
- seznámí se se svou vlastí a svým městem, pozoruje nejbližší okolí

2. Lidé kolem nás

Žák

- rozlišuje příbuzenské vztahy v rodině
- rozlišuje druhy pracovních činností a různých povolání
- projevuje toleranci k přirozeným odlišnostem spolužáků, přednosti a nedostatky

3. Lidé a čas

Žák

- využívá časové údaje při řešení situací v denním životě
- rozlišuje minulost, přítomnost, budoucnost
- pojmenuje kulturní památky, významné události regionu
- uplatňuje poznatky o sobě, společnosti, soužití, zvycích a práci lidí
- srovnává minulost a současnost

4. Rozmanitost přírody

Žák

- pozoruje, popíše a porovná změny v přírodě v jednotlivých ročních obdobích
- roztřídí některé přírodniny, určuje znaky

5. Člověk a jeho zdraví

Žák

- uplatňuje základní hygienické, režimové a jiné zdravotní preventivní návyky, využívá znalostí o lidském těle, projevuje kladný vztah ke zdraví
- dodržuje zásady bezpečného chování, aby neohrožoval zdraví své a zdraví jiných
- chová se obezřetně při setkání s neznámými jedinci, v případě potřeby požádá o pomoc pro sebe i pro jiné dítě
- uplatňuje základní pravidla účastníků silničního provozu, reaguje adekvátně na pokyny dospělých

3. ROČNÍK

1. Místo, kde žijeme

Žák

- vyznačí v jednoduchém plánu místo svého bydliště a školy, cestu na určené místo a rozliší možná nebezpečí v nejbližším okolí
- začlení svou obec do příslušného kraje, chvílky nad mapou

2. Lidé kolem nás

Žák

- rozlišuje příbuzenské vztahy, role rodinných příslušníků
- odvodí význam a potřebu různých povolání a pracovních činností
- projevuje toleranci k přirozeným odlišnostem spolužáků

3. Lidé a čas

Žák

- využívá časové údaje při řešení situací v denním životě, rozlišuje děj minulosti, přítomnosti, budoucnosti
- pojmenuje některé rodáky, kulturní či historické památky, význam události regionu
- uplatňuje poznatky o sobě, o rodině, činnosti člověka, o lidské společnosti, soužití, zvycích, práci lidí, porovnává minulost a současnost

4. Rozmanitost přírody

Žák

- pozoruje, popíše a porovná viditelné změny v přírodě v jednotlivých ročních obdobích
- roztřídí přírodniny podle nápadných určujících znaků

5. Člověk a jeho zdraví

Žák

- uplatňuje základy hygieny, režim a jiné preventivní návyky
- dodržuje zásady bezpečného chování
- chová se obezřetně při setkání s neznámými lidmi
- uplatňuje základní pravidla účastníků silničního provozu
- reaguje adekvátně na pokyny dospělých

4. ROČNÍK **Přírodověda**

Rozmanitost přírody

Žák

- nachází souvislosti mezi činností člověka a stavem přírody, globální problém přírodního prostředí
- orientuje se v různých atlasech
- zhodnotí chování člověka vůči přírodě v současné době
- rozlišuje aktivity, které mohou prostředí i zdraví člověka podporovat nebo poškozovat

Vlastivěda

Místo, kde žijeme

Žák

- ukáže na mapě místo svého bydliště
- poznává symboly našeho státu
- orientuje se na mapě ČR
- uvede své vlastní zkušenosti z cestování po ČR

Lidé kolem nás

Žák

- uplatňuje pravidla slušného chování

Lidé a čas

Žák

- uvede jména některých osobností a rodů

➤ Člověk a zdraví

▪ Tělesná výchova

1. ROČNÍK

Žák

- zvládá průpravná cvičení pro zahřátí a uvolnění
- dbá na správné držení těla
- dbá na správné dýchání
- reaguje pohybem na hudbu a rytmus
- dodržuje pravidla bezpečnosti a zásady hygieny
- reaguje na smluvené povely, gesta, signály
- používá vhodné sportovní oblečení a sportovní obuv
- dodržuje pravidla her
- spolupracuje při jednoduchých týmových a pohybových činnostech a soutěžích

2. ROČNÍK

Žák

- je schopen soutěžit v družstvech
- dodržuje základní pravidla her
- chápe význam sportování pro zdraví
- zvládá vyjádřit melodii rytmem pohybu

3. ROČNÍK

Žák

- skáče přes švihadlo
- zvládne základní kroky některých lidových tanců
- provádí kondiční cvičení s hudbou, aerobic

4. ROČNÍK

Žák:

- dodržuje základní pravidla her, vytváří jejich varianty, jedná v duchu fair play
- je schopen soutěžit v družstvu

➤ Umění a kultura

▪ Hudební výchova

1. ROČNÍK

Žák

- dbá na správné dýchání a držení těla
- vytleská rytmus podle vzoru
- učí se používat jednoduché hudební nástroje k rytmickým cvičením
- pojmenuje klavír, flétnu, kytaru, dřívka, hůlky, bubínek
- provádí hudebně pohybové činnosti
- pozná vánoční koledy
- pozná vybrané hudební nástroje podle zvuku

2. ROČNÍK

Žák

- rozlišuje rytmus pomalý a rychlý
- vytleská rytmus podle říkadel a písní
- zazpívá vybrané vánoční koledy
- při tanci tleská, pochoduje, bubnuje

3. ROČNÍK

Žák

- učí se zpívat vybrané písně
- doprovodí písně rytmickými nástroji
- pohybově vyjádří hudbu
- poslechem rozezná hudební nástroje

4. ROČNÍK

Žák:

- rytmicky doprovodí písně
- rytmizuje říkadla

▪ Výtvarná výchova

1. ROČNÍK

- Žák: -seznamuje se základními návyky a postupy při práci s barvami
- poznává a osvojuje si vlastnosti jednotlivých výtvarných materiálů

2. ROČNÍK

Žák: - rozvíjí svůj cit pro barvu, proporce a prostor
- aktivně pracuje s ilustrací

3. ROČNÍK

Žák: - dokáže výtvarně ztvárnit své prožitky
- vyhledá a roztrídí přírodniny, výtvarně je dotváří na základě představ

4. ROČNÍK

Žák: - dokáže výtvarně ztvárnit své prožitky a zážitky z filmů, z knihy

➤ Člověk a svět práce

Žák

- pracuje s drobným materiálem
- získává základní manuální zručnost
- vytváří pracovní dovednosti a návyky
- poznává pracovní činnosti, které napomáhají k vytvoření možných zálib a využití volného času
- osvojuje si dovednosti při používání a zacházení s nástroji, pomůckami
- vytváří výrobky z různých materiálů
- využívá vlastní fantazie, seznamuje se s prvky lidových tradic

Práce montážní a demontážní

- zvládá elementární dovednosti a činnosti při práci se stavebnicemi
- udrží pořádek na pracovním místě, zásady hygieny a bezpečnost práce
- provádí jednoduchou montáž podle předlohy a fantazie

Práce s ostatním materiálem

- rozlišuje druhy materiálu a jejich vlastnosti
- rozvíjí základní dovednosti ručních prací

➤ Informační a komunikační technologie

▪ *Základy práce s počítačem*

Žák

- seznamuje se základními funkcemi, dodržováním základních pravidel bezpečné práce s počítačem

➤ Protidrogová prevence

V rámci předcházení sociálně patologických jevů je připravena nabídka zajímavých činností k trávení volného času žáků v době školního vyučování.

Např.: - vánoční a velikonoční dílničky
- zájmové kroužky

- soutěže
- besedy

7. Podmínky pro vzdělávání žáků se speciálními vzdělávacími potřebami

Vychovatelé jsou výchovnou poradkyní seznamováni a řídí se závěry a doporučeními školského poradenského zařízení pro žáky se speciálními vzdělávacími potřebami. Žáci s podpůrnými opatřeními jsou zařazováni do oddělení školní družiny. Ve spolupráci s třídními učitelkami vychovatelé individuálně přistupují k těmto žákům a začleňují je do kolektivních aktivit. Mimořádně nadaným a talentovaným jedincům je při standardních činnostech věnována péče odpovídající jejich potřebám a je jim nabízena možnost doplňkových aktivit v oblastech jejich zájmů.

8. Podmínky přijímání žáků a podmínky průběhu a ukončování vzdělávání

Školní družina je určena pro žáky prvního stupně, přednostně pro žáky 1. až 4. tříd. Příležitostných výchovných, vzdělávacích, zájmových a tematických rekreačních činností v areálu školy se mohou účastnit i žáci, kteří nejsou přijati k pravidelné denní docházce do družiny, mohou rovněž využívat otevřenou nabídku spontánních činností.

Přihlášku (zápisní lístek) žáka do školní družiny k pravidelné denní docházce na školní rok odevzdá zákonný zástupce žáka nejpozději do konce června předcházejícího školního roku.

Tiskopis Přihlášky žáka do školní družiny je k dispozici na schůzce rodičů budoucích žáků 1. tříd, u vedoucí vychovatelky, nebo ke stažení na webových stránkách školy.

O přijetí žáků do školní družiny rozhoduje ředitelka školy.

Na písemnou žádost zákonného zástupce ředitelka školy může na nezbytně nutnou dobu z vážných rodinných důvodů přijmout do školní družiny žáka i v průběhu školního roku, pokud to umožní provozní a bezpečnostní podmínky.

V průběhu školního roku lze ukončit pravidelnou školní docházku žáka jen na základě písemného sdělení zákonného zástupce.

Žáci přijati k pravidelné denní činnosti, do zájmové činnosti, ranní a konečné družiny jsou evidováni v elektronické třídní knize Bellhopu

9. Popis materiálních podmínek

ŠD má své prostory v areálu školy. Některá oddělení ŠD mají svou vlastní místnost, některá jsou ve třídách, kde dopoledne probíhá výuka. Většina tříd je vybavena odpovídajícím nábytkem, kobercem, počítači, společenskými hrami, dřevěnými a molitanovými stavebnicemi. V některých třídách jsou interaktivní tabule s dataprojektorem. Ke své práci využíváme také prostory mezi patery, krčku, tělocvičnu, vestibulu, počítačové učebny, keramické dílny vybavené pecí a hrnčířským kruhem. K pobytu venku, pro odpočinek i sportovní aktivity žáků, slouží školní hřiště a průlezkami vybavená školní zahrada. Ke stravování využíváme školní jídelnu, která je rovněž součástí školy.

10. Popis personálních podmínek

Zájmové vzdělávání žáků ŠD je vedeno vychovateli s odbornou kvalifikací, každý má své zaměření zájmů, které si prohlubuje v akreditovaných kurzech a samostudiem dle možností školy. Někteří vychovatelé jsou také asistenti pedagoga. Vedením ŠD je pověřena vedoucí vychovatelka, která koordinuje činnost ŠD.

11. Popis ekonomických podmínek

Finanční zdroje:

- státní rozpočet (platy, ONIV)
- provozní příspěvek zřizovatele (provozní náklady, materiál)
- výši úplaty za zájmové vzdělávání od zákonných zástupců stanovuje ředitelka školy (částečně nákup potřeb a materiálu pro žáky, částečně úhrada provozních nákladů)
- SRP (hry, tradiční akce školní družiny, odměny pro žáky)

Konkrétní výše úplaty za zájmové vzdělávání a způsob její úhrady je zpracován ve Vnitřním řádu školní družiny.

12. Popis podmínek bezpečnosti práce a ochrany zdraví

Podmínky bezpečnosti práce a ochrany zdraví jsou uvedeny ve směrnících ředitelky školy. Podmínky zajištění bezpečnosti a ochrany zdraví žáků jsou uvedeny ve Vnitřním řádu školní družiny a v provozních řádech učeben a dalších prostor školy.

13. Spolupráce s rodiči

Rodiče jsou pravidelně informováni o činnosti ŠD při předávání žáků, při třídních schůzkách, kdykoli po předchozí domluvě. Vychovatelé se účastní osobních jednání s rodiči, případně výchovných komisí.

Výměna informací mezi rodiči a vychovatelkou probíhá prostřednictvím el.ŽK, deníčku i osobně, rodiče jsou pravidelně informováni o činnosti v ŠD na nástěnkách a webové stránce školy.

Školní družina organizuje akce pro rodiče s dětmi např. společné vycházky do přírody, vánoční a velikonoční dílničky, stavění májky... Při některých akcích se již do samotné organizace zapojí i rodiče. Někteří rodiče se snaží pomoci družině drobnými sponzorskými dary.

Přílohy:

Vnitřní řád školní družiny

Směrnice o úplatě za zájmové vzdělávání ve školní družině

Aktualizováno: 1. 9. 2023

